

KOMMUNLEDNINGSKONTOR KLK
Kommunjurist
Ylva EhnBARN- OCH
GRUNDSKOLENÄMNDEN
2022-10-19

Komplettering av överklagande till Högsta förvaltningsdomstolen avseende laglighetsprövning kvalitetspeng

Förslag till beslut

1. Barn- och grundskolenämnden beslutar att komplettera sitt överklagande av kammarrättens dom den 24 augusti 2022, mål nr 6760-21, genom att anföra det som framgår av *Komplettering av överklagande i mål nr 5519-22 angående laglighetsprövning enligt kommunlagen*, daterat den 3 oktober 2022.
2. Barn- och grundskolenämnden beslutar att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Kommunmedlemmar (klagandena) har överklagat barn- och grundskolenämnden i Täby kommuns beslut från den 16 september 2020, § 68 i protokollet, avseende införande av kvalitetspeng för grundskolan. Klagandena har i förvaltningsrätten angivit att beslutet strider mot 2 kap. 8 b § skollagen (2010:800) och dess förarbeten där det bl.a. framgår att kommunerna ska fördela resurser efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Förvaltningsrätten har bedömt att beslutet strider mot lag och har därför upphävt detsamma. Kommunen har därefter överklagat förvaltningsrättens dom till kammarrätten som i dom (mål nr 6760-21) har avslagit kommunens överklagande. Nämnden har, genom brådskande ordförandebeslut den 7 september 2022, beslutat om att överklaga kammarrättens dom till Högsta förvaltningsdomstolen, HFD, där det yrkas att Täby kommun ska få prövningstillstånd samt att HFD ska upphäva underinsatsens dom och fastställa

barn- och grundskolenämnden i Täby kommuns beslut den 16 september 2020, § 68. Nämnden har fått anstånd med att inkomma med grunder till sitt överklagande och skälen för att erhålla prövningstillstånd till och med den 21 oktober 2022.

Nu föreslås att nämnden kompletterar sitt överklagande genom att anföra i huvudsak följande grunder för överklagandet.

Resursfördelningen genom kvalitetspengen är både kompensatorisk och baseras på elevernas förutsättningar och behov på det sätt som anges i 2 kap. 8 b § skollagen. De lokala förhållandena i Täby är sådana att det både är möjligt och rimligt att, utöver ordinarie resursfördelning och övriga insatser, arbeta med stimulansmedel för att bidra till samtliga elevers måluppfyllelse. Denna resursfördelning, kvalitetspengen, är kompensatorisk och beaktar elevernas olika förutsättningar och behov. Den utveckling kvalitetspengen syftar till att skapa, gynnar alla elever och särskilt de elever som riskerar att inte nå målen för utbildningen. Elever som riskerar att inte nå målen kan inte återfinnas med socioekonomiska parametrar i Täby kommun. Sett till den andel som kvalitetspengen utgör av den totala budgeten som används för grundskolan i Täby och även i relation till de lokala förhållandena i kommunen, strider det därför inte mot 2 kap. 8 b § skollagen att fördela medel i enlighet med det överklagade beslutet. Beslutet strider inte heller mot någon annan bestämmelse i det skolrättsliga regelverket. Vidare anføres skäl kring varför prövningstillstånd ska meddelas.

Ärendet

Bakgrund

Barn- och grundskolenämnden i Täby kommun beslutade den 16 september 2020 att införa en kvalitetspeng i grundskolan från och med läsåret 2019/2020, § 68 i protokollet. Nämndens beslut överklagades till förvaltningsrätten med hänvisning till att beslutet strider mot 2 kap. 8 b § skollagen (2010:800) där det framgår att kommunerna ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Förvaltningsrätten beslutade i dom den 27 augusti 2021, mål nr 21766-20, att upphäva beslutet på denna grund. Nämnden har överklagat förvaltningsrättens dom till kammarrätten vilken meddelade dom den 24 augusti 2022. Kommunen har

därefter överklagat förvaltningsrättens dom till kammarrätten som i dom den 24 augusti 2022 (mål nr 6760-21) har avslagit kommunens överklagande.

Nämnden har, genom brådskande ordförandebeslut den 7 september 2022, beslutat om att överklaga kammarrättens dom till Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) där det yrkas att Täby kommun ska få prövningstillstånd samt att HFD ska upphäva underinsatsens dom och fastställa barn- och grundskolenämnden i Täby kommuns beslut den 16 september 2020, § 68. Nämnden har fått anstånd med att inkomma med grunder till överklagandet till och med den 21 oktober 2022.

Utveckling av grunderna för överklagandet

Nämnden föreslås anföra i huvudsak följande avseende grunder för överklagandet och yrkandet om prövningstillstånd.

Frågan i målet är om det strider mot 2 kap. 8 b § skollagen att fördela resurser till grundskolor på det sätt som Täby kommun gör genom det överklagade beslutet om kvalitetspeng.

Kammarrätten anser, såsom Täby kommun förstår, att kvalitetspengen vare sig är kompensatorisk på det sätt som 1 kap. 4 § skollagen medför eller fördelar resurser efter elevers olika förutsättningar och behov i enlighet med 2 kap. 8 b § samma lag.

Det är väl etablerat att skolan har ett kompensatoriskt uppdrag beträffande de elever som har sämre förutsättningar¹. Någon närmare reglering om hur det uppdraget ska tas på gruppnivå vid resursfördelning finns dock inte såvitt Täby kommun känner till.

Av förarbetena till 2 kap. 8 b § skollagen framgår bl.a. följande (prop. 13/14:148 s. 20). Det finns enligt regeringens mening inte en generell modell för resursfördelning som fungerar i alla kommuner eller för alla verksamheter inom skolväsendet. Det är heller inte möjligt att generellt avgöra hur stor del av en kommuns budget för skolväsendet som bör omfördelas utifrån barn- och elevgruppernas sammansättning och vad som är en tillräcklig differentiering. Vilka faktorer som bör beaktas och i vilken omfattning så ska ske måste anpassas till den verksamhet det är fråga om och till lokala förhållanden. Det är därför enligt regeringen inte möjligt att i skollagen eller någon annan författning ge

---

¹ Jfr 1 kap. 4 § skollagen och prop.2009/10:165 s. 220-222 och 634.

närmare anvisningar om hur resursfördelningen ska göras. Regeringen vill dock understryka att resursfördelningen måste göras med hänsyn till alla elever.

Eleverna i skolorna i kommunen (både i de kommunala och i de fristående) har höga resultat jämfört med övriga kommuner i Sverige.² Det betyder inte att kommunen nöjer sig med detta eftersom det finns elever som inte når målen (lägst betyg E).

De elever som riskerar att inte nå E i betyg kan dock inte återfinnas med socioekonomiska parametrar i Täby kommun. Det kompensatoriska uppdraget kan således inte tas genom att fördela medel till en grupp på det sättet för att bidra till att fler elever når målen.

Kammarrätten kan tyckas mena att resursfördelningen måste skapa en mer direkt kompensatorisk effekt, men det finns inte, såvitt Täby kommun känner till, grund för ett sådant synsätt i det skolorrättsliga regelverket när det gäller stöd på gruppnivå.

Indikatorerna är utvalda på grund av deras betydelse för elevers lärande (baserat bl.a. på forskning och studier). Det systematiska arbetet som kvalitetspengen stimulerar måste därför ses både som kompensatoriskt och som att tilldelningen baseras på elevernas olika förutsättningar och behov. Själva valet av indikatorerna innebär att hänsyn tas till elevers olika förutsättningar och behov eftersom de är centrala för skolframgång och själva konstruktionen av kvalitetspengen skapar den breda och mer långsiktiga kompensatoriska effekten.

Kommunen menar att det inte, vare sig i ordalydelsen i 2 kap. 8 § skollagen eller i dess förarbeten, finns något som talar emot att kvalitetspengen är ett sätt att fördela resurser efter elevernas olika förutsättningar och behov givet de lokala förhållandena. Kvalitetspengen är ett komplement till det övriga resursfördelningssystemet samt övriga insatser. Kommunen har vägt in elevers olika förutsättningar och behov (själva urvalet av indikatorerna innebär att hänsyn tas till elevers förutsättningar och behov eftersom de är centrala för skolframgång) och viktat hur mycket medel som ska användas via just denna komponent i resursfördelningssystemet. Kvalitetspengens budget är en väl avvägd andel av den totala budgeten som används för grundskolan. Själva valet av indikatorerna och den breda stimulans som konstruktionen bidrar till medför också att resursfördelningen är kompensatorisk.

---

² Resultatet för ytterligare ett år har erhållits. Andel elever som i årskurs 9 uppnått kunskapskraven i alla ämnen i kommunala skolor: 92%, i fristående skolor: 90%. Det är således fortfarande över tid ett stabilt och mycket positivt resultat.

Sammanfattningsvis menar Täby kommun att kvalitetspengen både är kompensatorisk, om än i ett längre perspektiv, och att den, på grund av urvalet av de centrala indikatorerna som gynnar skolframgång fördelar medel efter elevernas förutsättningar och behov på gruppnivå. Den motsvarar således de krav som ställs i 2 kap. 8 b § skollagen.

Ekonomiska överväganden

Beslutet att överklaga och att utveckla grunderna föranleder inga ekonomiska konsekvenser.

Maria Assarsson
Utbildningschef

Bilagor

1. Komplettering av överklagande i mål nr 5519-22 angående laglighetsprövning enligt kommunlagen, daterat den 3 oktober 2022, med tillhörande bilaga
2. Kammarrättens dom den 24 augusti 2022 i mål nr 6760-21

Expedieras

Högsta förvaltningsdomstolen